

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

Kenmerk:

**RAADPLEGING VAN DE RAAD VAN HET BIPT
OP HET VERZOEK VAN HET KABINET VAN DE MINISTER
VOOR ONDERNEMEN EN VEREENVOUDIGEN
VAN 18 NOVEMBER 2009
BETREFFENDE DE WIJZIGING VAN ARTIKEL 30 VAN DE WET
VAN 13 JUNI 2005 BETREFFENDE DE ELEKTRONISCHE
COMMUNICATIE**

I. CONTEXT

De strategische cel van de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen heeft het Instituut gevraagd om via zijn website een openbare raadpleging te organiseren omtrent het ontwerp van wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

De voorwaarden voor de verlenging van de lopende mobiele vergunningen werden reeds ter openbare raadpleging voorgelegd in 2005, in 2008 en in mei 2009. Naar aanleiding van die openbare raadplegingen heeft de regering de voorwaarden vastgelegd voor de verlenging van de mobiele vergunningen en de toetreding tot de Belgische markt van een vierde mobiele operator. Alvorens deze voorwaarden van kracht werden, heeft het hof van beroep van Brussel twee arresten uitgesproken die een herziening van de regeringsontwerpen hebben genoodzaakt.

Het huidige ontwerp tot wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 beoogt om een algemene regelgeving uit te werken voor enige heffingen betreffende de in artikel 30 opgesomde banden, zowel bij de aanvang van de vergunning als bij de verlenging ervan.

De minister wenst dit ontwerp ter openbare raadpleging voor te leggen. Dit ontwerp zal niet definitief zijn zolang het niet is aangenomen door het parlement. Op die manier zullen de resultaten van de openbare raadpleging, indien gewenst, kunnen worden geïntegreerd vóór de definitieve aanneming van dit wetsontwerp.

Nadere regels in verband met de raadpleging:

Einde antwoordtermijn: **woensdag 16 december 2009 om 22.00 uur.**
Met te laat ingediende antwoorden wordt geen rekening gehouden.

Ter attentie van:

Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie
Ellipse Building - Gebouw C
Koning Albert II-laan 35
1030 Brussel

Contactpersoon: Benny Smets, eerste adviseur

Adressen voor de elektronische antwoorden: benny.smets@bipt.be en
anne.everard@quickconomie.be

II. TEKST

In artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen paragraaf 1 en 2 worden de paragrafen 1/1, 1/2 en 1/3 ingevoegd, luidende als volgt:

“§ 1/1. In paragraaf 1 beschreven doel dienen operatoren die mogen beschikken over gebruiksrechten voor radiofrequenties met het oog op de exploitatie van een netwerk en het

aanbieden van elektronische mobiele communicatiediensten aan het publiek, onder andere bij de aanvang van de geldigheidsduur van de vergunning, een enige heffing te betalen.

Voor radiotoegang in de frequentiebanden 880-915 MHz en 925-960 MHz, 1710-1785 MHz en 1808-1880 MHz wordt de enige heffing vastgesteld bij de toewijzing van de frequenties. De enige heffing bedraagt minstens 225 miljoen euro geïndexeerd, voor een periode van 15 jaar en voor een totaal van 2x32.8 MHz. Indien de vergunning aan de operator wordt toegekend voor een kortere periode of voor minder dan 2x32.8 MHz, wordt de enige heffing verhoudingsgewijs verminderd.

Voor radiotoegang in de frequentiebanden 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz en 2110-2170 MHz wordt de enige heffing vastgesteld bij de toewijzing van de frequenties. De enige heffing bedraagt minstens 150 miljoen euro geïndexeerd, voor een periode van 20 jaar en voor een totaal van 2x15 MHz. Indien de vergunning aan de operator wordt toegekend voor een kortere periode of voor minder dan 2x15 MHz, wordt de enige heffing verhoudingsgewijs verminderd.

De indexering van voornoemde enige heffing wordt berekend als volgt :

1° wat betreft radiotoegang in de frequentiebanden 880-915 MHz, 925-960 MHz, 1710-1785 MHz en 1808-1880 MHz : de indexering gebeurt met behulp van de coëfficiënt die bekomen wordt door het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand december die voorafgaat aan de maand januari in de loop waarvan de aanpassing zal plaatsvinden, te delen door het indexcijfer van de maand december 1994. Bij de berekening van die coëfficiënt wordt deze afgerond tot het hogere of lagere tienduizendste naargelang het cijfer van de eenheden al of niet vijf bereikt. Na de toepassing van de coëfficiënt worden de bekomen bedragen afgerond tot het hogere honderdtal in euro;

2° wat betreft radiotoegang in de frequentiebanden 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz en 2110-2170 MHz : de indexering gebeurt met behulp van de coëfficiënt die bekomen wordt door het indexcijfer van de consumptieprijzen van de maand december die voorafgaat aan de maand januari in de loop waarvan de aanpassing zal plaatsvinden, te delen door het indexcijfer van de maand december 1999. Bij de berekening van die coëfficiënt wordt deze afgerond tot het hogere of lagere tienduizendste naargelang het cijfer van de eenheden al of niet vijf bereikt. Na de toepassing van de coëfficiënt worden de bekomen bedragen afgerond tot het hogere honderdtal in euro.

Voor radiotoegang in de frequentieband 2500-2690 MHz wordt de enige heffing vastgesteld bij de toewijzing van de frequenties. Zij bedraagt voor een periode van 15 jaar minstens € 500.000 per MHz, aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. De aanpassing geschiedt met behulp van de coëfficiënt die verkregen wordt door het indexcijfer van de maand december die voorafgaat aan de maand januari in de loop waarvan de aanpassing plaatsvindt, te delen door het indexcijfer van de maand december 2009. Na de toepassing van de coëfficiënt worden de bekomen bedragen afgerond tot het hogere honderdtal euro.

De enige heffing wordt niet terugbetaald, noch geheel, noch gedeeltelijk in geval van schorsing van de vergunning of van intrekking wegens de niet-naleving van de vergunningsvoorwaarden of van teruggave van frequenties door de houder van de vergunning.

Bij de toewijzing door middel van een veiling van de frequenties voor radiotoegang in de frequentiebanden 880-915 MHz en 925-960 MHz, 1710-1785 MHz en 1808-1880 MHz, 1900-1980 MHz, 2010-2025 MHz en 2110-2170 MHz of 2500-2690 MHz, geldt het minimale bedrag van de enige heffing als beginbod voor de kandidaten.

§ 1/2. Bij elke periode van verlenging van de vergunning zijn de operatoren een enige heffing verschuldigd die als volgt wordt vastgesteld en die rekening houdt met dat gedeelte van de gebruiksrechten waarvan de operator bij de verlenging afstand zou willen doen :

$$A \times \frac{B}{C} \times \frac{i}{I} \times f/F$$

waarbij

A = het bedrag van de enige heffing (eerder het "enig concessierecht" genoemd) betaald door de schuldenaren bij de aanvang van de eerste geldigheidsduur ;

B = het aantal maanden waarop de in het eerste lid bedoelde verlenging betrekking heeft ;

C = het aantal maanden dat overeenstemt met de duur van de eerste periode van de gebruiksrechten ;

I = indexcijfer van de consumptieprijzen op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het moment waarop het bedrag van de enige heffing verschuldigd is voor de eerste periode van de gebruiksrechten ;

i = indexcijfer van de consumptieprijzen op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het moment waarop het bedrag van de enige heffing verschuldigd is voor de verlenging ;

f= hoeveelheid spectrum toegekend op het moment van de aanvang van de verlengperiode van de gebruiksrechten ;

F= gemiddelde hoeveelheid spectrum dat in dienst was gedurende de laatste 15 jaar van de eerste geldigheidsduur.

Indien een operator van meerdere kanalen afstand doet, dan moeten deze een aaneensluitend blok vormen.

§ 1/3. Indien de termijn om van de stilzwijgende verlenging van zijn vergunning afstand te doen reeds verstreken is op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet, mag een operator, bij wijze van overgangsbepaling, toch afstand doen van de verlenging van zijn vergunning tot de eerste dag van de nieuwe periode van de verlengde vergunning zonder de enige heffing voor deze nieuwe periode verschuldigd te zijn."

2° in § 2 wordt een tweede lid ingevoegd, luidende als volgt : "De Koning bepaalt na advies van het Instituut de nadere regels inzake de in paragraaf 1 , 1/1 en 1/2 bedoelde heffingen."

De Koning bepaalt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de datum van inwerkingtreding van onderhavige artikel.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Om het recht te krijgen om een radio-elektrisch mobilfoonnet tot stand te brengen en de bijbehorende dienst aan te bieden op basis van de GSM-norm, dienden de operatoren een enig concessierecht te betalen (KB van 7 maart 1995 betreffende het opzetten en exploiteren van GSM-mobilfoonnetten, art. 14). Hetzelfde gold later voor de norm DCS-1800 (KB van 24 oktober 1997 betreffende het opzetten en de exploitatie van DCS-1800-mobilfoonnetten, art. 15) alsook bij de toekenning van de vergunningen voor mobiele telefonie van de 3e generatie (KB van 18 januari 2001 tot vaststelling van het bestek en van de procedure tot toekenning van vergunningen voor de mobiele telecommunicatiesystemen van de derde generatie, art. 25). Dit geldt ook voor de radiotoegang in de frequentieband 2500-2690 MHz.

De wettelijke basis voor dat enig concessierecht lag in artikel 89, § 1, tweede lid 2, c), van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, dat op heden is geschrapt. Een van de doelstellingen van deze wetwijziging bestaat erin te voorzien in een wettelijke basis. Dit recht wordt voortaan "enige heffing" genoemd.

De tegenhanger daarvan, met name het recht dat aan een operator wordt verleend om van radiofrequenties gebruik te maken met het oog op de exploitatie van een netwerk en het aanbieden van elektronische mobiele communicatiediensten aan het publiek, wordt eveneens verduidelijkt.

De term "enige" heffing moet worden begrepen als staande tegenover de "jaarlijkse" heffing die is verschuldigd voor het gebruiksrecht voor de frequenties, en die "recht voor de terbeschikkingstelling van de frequenties" wordt genoemd onder andere conform artikel 15, § 1, van het voormelde KB van 7 maart 1995, artikel 16, § 1, van het voormelde KB van 24 oktober 1997 en artikel 24, § 1, van het voormelde KB van 18 januari 2001. De beoogde enige heffing en de bestaande jaarlijkse heffing

streven naar eenzelfde doelstelling van optimaal gebruik van de radiofrequenties door de mobiele telefontelefonieoperatoren, al nemen ze elk een verschillende vorm aan.

We weten dat de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen beschouwt dat de lijst van geldelijke lasten die de lidstaten mogen opleggen aan de operatoren aan wie gebruiksrechten voor radiofrequenties worden verleend, zoals opgenomen in de artikelen 12 en 13 van de "machtigingsrichtlijn" 2002/20/EG, volledig is (HvJ EG, 18 september 2003, C-292/01 en C-293/01, *Albacom e.a.*, nr. 34 en nr. 42). Wat de heffingen in verband met de gebruiksrechten voor de radiofrequenties betreft, staat de richtlijn toe dat ze gedeeltelijk kunnen bestaan uit een enig bedrag (considerans 32).

Het dient te worden toegevoegd dat de "enige heffing" slechts enig is doordat ze maar één enkele keer wordt betaald gedurende de normale termijn van de vergunning. Het bedrag van deze enige heffing wordt bepaald voor de normale geldigheidsduur van de vergunning. In geval van al dan niet stilzwijgende verlenging is een nieuwe enige heffing verschuldigd.

Zoals we hebben kunnen vaststellen, is het de bedoeling met de beoogde enige heffing samen met de jaarlijkse heffingen om een optimale exploitatie van de radiofrequenties te garanderen. Die radiofrequenties zijn een schaars middel dat omwille van het algemeen belang spaarzaam en doeltreffend dient te worden gebruikt, gelet op de talrijke interessepunten waarvan zij het voorwerp uitmaken. Het onderwerpen van het recht om van dit schaarse middel gebruik te maken aan de betaling van een enige heffing die de waarde van dit schaarse middel weerspiegelt, zet de operatoren aan om dienovereenkomstig te handelen. De maatregel is bijgevolg objectief verantwoord in het licht van het nagestreefde doel.

De bedragen van die beoogde enige heffingen worden berekend op basis van de bedragen van het enig concessierecht die werden betaald door de operatoren wanneer zij voor de eerste keer hun vergunning hebben gekregen.

Toen al was dit bedrag verantwoord in het licht van de toenmalige reeds hoge economische waarde van deze frequenties.

Sindsdien is het frequentiespectrum dat wordt aangewend voor die diensten om twee redenen nog verhoogd in waarde. In eerste instantie zijn de diensten die aan de hand daarvan kunnen worden aangeboden zelf gestegen in waarde aangezien ze het mogelijk maken om steeds grotere winsten te genereren. In dat kader mag immers niet uit het oog worden verloren dat de operatoren voortaan eveneens diensten van de derde generatie (3G) kunnen aanbieden op de frequenties die aanvankelijk waren bedoeld voor de 2^e generatie (2G).

Bovendien kan een fenomeen van "verzadiging" worden vastgesteld in de frequentiebanden die worden gebruikt voor de mobiele telefontelefonie van de 2e generatie (2G), die zeer interessant zouden kunnen zijn voor een vierde speler.

Men begrijpt dan ook dat indien de heffingen zouden worden beperkt tot de bestaande huidige jaarlijkse heffing, de economische waarde van het toegekende spectrum ernstig zou worden onderschat.

Om een maximale exploitatie van de radiofrequenties te blijven stimuleren, is het dus gerechtvaardigd om te voorzien in de betaling van de beoogde enige heffing.

De interesse voor het nog beschikbare 3G-spectrum bewijst er tevens de economische waarde van die moet aanzetten tot een maximale exploitatie van deze radiofrequenties. De investeringskosten voor een netwerk dat in de 3G-frequenties wordt uitgebouwd zijn hoger als die voor een in de 2G-frequenties uitgebouwd netwerk om eenzelfde percentage van de bevolking te dekken. Dit verantwoordt een lagere heffing voor de exploitatie van het 3G-spectrum.

Ten slotte moet belicht worden waarom de enige heffing voor de exploitatie van een netwerk in de frequentieband 2500-2690 MHz lager is dan voor de 2G- en 3G-operatoren. De reden daartoe is dat het gaat om verschillende frequenties : hogere frequenties stellen andere eisen aan de uitbouw van het netwerk dan lagere frequenties. Voor de uitbouw van een netwerk op hogere frequenties zijn immers meer basisstations vereist. Daarnaast is het dienstenaanbod voor 2500 MHz van beperktere aard dan het UMTS-aanbod waarover een 3G-operator kan beschikken. Bijgevolg wordt de operator op 2500 MHz geconfronteerd met verhoudingsgewijs hoge kosten en is de dienstverlening die hij zijn klanten kan aanbieden tegenwoordig niet volledig rijp. Deze omstandigheden verantwoorden een lagere enige heffing die wordt vastgesteld op basis van een Europese vergelijking.

De enige heffing mag niet geheel of gedeeltelijk terugbetaald worden in geval van schorsing of intrekking (d.i. bij wijze van sanctie) of teruggave (op initiatief van de operator) van de betreffende frequenties of een deel ervan.

De redenen hiervoor zijn o.m. de volgende :

- a) vooraleer het Instituut overgaat tot een schorsing of intrekking van de frequenties zullen er tal van onderzoeken, controles etc. uitgevoerd worden die verder gaan dan de courante controletaken van het Instituut; hiervoor wordt het Instituut niet specifiek vergoed;
- b) vaststellen dat de betreffende rechten in geval van intrekking of schorsing of teruggave zouden worden terugbetaald, kan tot een situatie leiden waarbij een malafide operator gebruiksrechten krijgt toegewezen, dan de betreffende frequenties gedurende jaren bezet houdt zonder deze daadwerkelijk te gebruiken, en bij de intrekking van de frequenties de door hem betaalde rechten terugbetaald krijgt; zodoende kan een malafide operator jarenlang spectrum onbeschikbaar maken voor andere operatoren zonder daarbij een financieel risico te lopen. Dit kan leiden tot een ernstige verstoring van de mededinging in deze sector. Dat zou dan onverenigbaar zijn met de opdrachten van het Instituut, onder meer met artikel 6, 2°, van de wet van 13 juni 2005 waarin wordt gesteld dat het Instituut er zorg voor moet dragen dat in de sector van de elektronische communicatie er zich geen verstoring of beperking van concurrentie voordoet;
- c) het zou onaanvaardbaar zijn, indien een operator zich kunnen beroepen op zijn eigen tekortkomingen om daaruit financiële compensatie te putten.

Bij wijze van overgangsbepaling biedt paragraaf 1/3 de operatoren, waarvoor de stilzwijgende verlenging van de vergunning reeds zou worden verworven op het moment van de inwerkingtreding van de wet, de mogelijkheid om van deze vergunning toch afstand te doen zonder aan de enige heffing betreffende de nieuwe periode van de vergunning onderworpen te zijn.

Bovendien wordt het principe verduidelijkt dat wanneer een operator de enige heffing voor de verlenging niet betaalt, de vergunning niet wordt verlengd.

Michel Van Bellinghen
Lid van de Raad

Georges Deneff
Lid van de Raad

Catherine Rutten
Lid van de Raad

Eric Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad